

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

SLANJE (ODAŠILJANJE) EBU MUSA-A I MUAZA K JEMENU (U JEMEN) PRIJE HODOČAŠĆA OPRAŠTANJA (OPROŠTAJNOGA HODOČAŠĆA)

PRIČAO NAM JE Musa, pričao nam je Ebu Avanete, pričao nam je Abdul-Melik od Ebu Burdeta, rekao je:

Poslao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Ebu Musa-a i Muaza, sina Džebela, k Jemenu. Rekao je: I poslao je svakoga jednoga (tj. pojedinoga) od njih dvojice (kao zapovjednika) nad (jednim) okrugom (nad jednom oblasti). Rekao je: A Jemen je (tj. Jemen ima) dva okruga. Zatim je rekao (Muhamed a.s. njima dvojici kada ih je ispraćao u Jemen):

"Olakšavajte vas dvojica, a ne oteščavajte (a ne otežavjte) vas dvojica! I obeseljavajte vas dvojica, a ne razgonite (ne natjeravajte u bijeg) vas dvojica!" Pa je otišao svaki pojedini od njih dvojice ka svome radu (svaki na svoj posao, zadatak). Rekao je: A bio je svaki pojedini od njih dvojice, kada je išao u svojoj zemlji (svojoj oblasti), a bio je (a bio bi) blizu svoga druga, (bio bi) proizveo (odredio) za njega (jedno, neko) vrijeme (tj. obnovio bi mu posjetu), pa je pozdravio njega (dakle: posjećivali i pozdravljali bi se). Pa je (jednom tako) išao Muaz u svojoj zemlji (teritoriji) blizu (blizu) svoga druga Ebu Musa-a. Pa je došao ide (tj. idući on) na svojoj mazgi dok je stigao k njemu, a kada li (a kadli) je on sjedač (sjedi), a već se skupio k njemu (izvjestan broj) ljudi, i kada li je (jedan) čovjek kod njega, već su se sakupile (već su skupljene) njegove dvije ruke k njegovom vratu. Pa je rekao njemu Muaz:

"O Abdullahe, sine Kajsa! Koje što je ovaj (U čemu je stvar sa ovim, Šta je sa njim, tj. Koja stvar je to što je počinio nju ovaj)?" Rekao je: "Ovo je čovjek (koji) nije vjerovao poslije njegovoga primanja Islama (tj. koji je postao bezvjernik nakon što je bio primio Islam javno)." Rekao je: "Neću sići (odjahati sa mazge) do (da) se ubije (tj. dok se ne ubije taj čovjek)." Rekao je: "Doveo se je on samo zbog toga, pa siđi (odjaši, sjaši)." Rekao je: "Ne silazim do (da) se ubije." Pa je zapovjedio za njega, pa se ubio (pa je on ubijen). Zatim je sišao (sjahao). Pa je rekao:

"O Abdullahe! Kako čitaš Kur'an?" Rekao je: "Namuzam sebi njega namuzanjem (tj. Čitam ga pomalo, na prekide, na mahove kao što se deva više puta muze pomalo da bi nadolazilo njoj mlijeko, malo se muze, pa se pusti njezino mlado da ono sasne, pa se opet iza njega muze sebi, jer deva spusti, pusti mlijeko svome mladome u većoj mjeri nego kad čovjek sebi muze, te se onda služi prevarom pa iza mladoga devčeta opet muze sebi dok ne ustegne deva, pa opet pusti mlado, i tako čovjek hvata sebi, a mlado sebi pomalo)."

(Vrlo zgodna usporedba. Čovjek počne da čita Kur'an, ali se pojavi i neki neodložan posao, pa čovjek za taj posao mora da utroši neki dio vremena, pa čim završi posao, opet čita, pa opet drugi puta prihvati za posao isti ili drugi, pa opet čita itd.)

Rekao je: "Pa kako čitaš ti, o Muaze?" Rekao je: "Spavam (na) početku (početak svoje) noći, pa ustanem, a već sam izvršio svoj dio od (svoga) spavanja, pa čitam (ono) što je propisao Allah meni (tj. koliko Allah hoće), pa računam svoje spavanje kao što računam svoje ustajanje (stajanje i ustajanje na noćnu molitvu, dobrovoljnu, jer pod: "pa ustanem" treba razumjeti "pa klanjam"; a računam znači smatram i mislim da je to dobro djelo za koje ću dobiti nagradu od Uzvišenoga Allaha)."

PRIČAO MI JE Ishak, pričao nam je Halid od Šejbanije, od Seida, sina Ebu Burdeta, od njegovoga oca, od Ebu Musa-a Ešarije, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, poslao njega k Jemenu. Pa je pitao njega o pićima (što) se prave u njemu (u Jemenu). Pa je rekao:

"A šta su ona?"

(To jest: "Koja i kakva su to pića za koja me pitaš da ti riješim o njima?")

Rekao je: "Bit' i mizr." Pa sam rekao Ebu Burdetu (- to veli Seid): "Šta je bit'?" Rekao je: "Kom meda, a mizr je kom ječma."

(Kom, šira je sok od provreloga voća, žita ili meda od kojega se peče rakija i opojna pića, ali to još nije samo opojno piće, pa zbog toga hanefijski pravници smatraju takav sok da je dozvoljeno piti, ali ako ne opija; drugi, pripadnici drugih mezheba smatraju i ovaj sok da je haram, zabranjeno piti.)

Pa je rekao (Muhamed a.s. kao odgovor na pitanje Ebu Musa-a za ta pića):

"Svako opijajuće (piće) je zabranjeno."

Predao je njega (tj. ovaj hadis osim Halida još i) Džerir i Abdulvahid od Šejbanije, od Ebu Burdeta.

PRIČAO NAM JE Muslim, pričao nam je Šubete, pričao nam je Seid, sin Ebu Burdeta, od svoga oca (koji) je rekao:

Poslao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, njegovoga (Seidovoga) djeda Ebu Musa-a i Muaza ka Jemenu, pa je rekao:

"Olakšavajte vas dvojica, a ne otežavajte vas dvojica, i obeseljajte vas dvojica, a ne razgonite (ne natjeravajte u bijeg) vas dvojica, i pokoravajte se (tj. slažite se u stavovima) međusobno vas dvojica!" Pa je rekao Ebu Musa:

"O vjerovijesniče Allaha! Zaista naša zemlja je (takva da) je u njoj (u njoj ima jedno) piće od ječma (našega koji se zove) mizr, i piće (jedno) od meda (našega koje se zove) bit'." Pa je rekao (Muhamed a.s.):

"Svako opijajuće (piće) je zabranjeno (zabranjena stvar)." Pa su otišla njih dvojica. Pa je rekao Muaz (ka) Ebu Musa-u:

"Kako čitaš Kur'an?" Rekao je: "Stojeći, i sjedeći, i na njegovoj (svojoj) samarici (devi) i namuzam se njega namuzanjem (kao što se deva muze)." Rekao je: "Što se tiče mene, pa spavam i ustajem (tj. klanjam), pa sebi računam svoje spavanje kao što sebi računam svoje ustajanje (klanjanje)." I udario je (tj. podigao je jednu) kuću od dlake (tj. šator), pa su počela njih dva (da) se međusobno posjećuju. Pa je posjetio Muaz (jedanput) Ebu Musa-a, pa kada li je (jedan) čovjek svezan. Pa je rekao:

"Šta je ovaj (Ko je ovaj; Šta je s njim)?" Pa je rekao Ebu Musa: "Židov je (to jedan koji) je (bio) primio Islam, zatim se povratio (nazad iz Islama, postao je otpadnik, renegat)." Pa je rekao Muaz: "Zaista udariću svakako njegov vrat."

Slijedio je njega (Muslima) Akadija i Vehb od Šubeta. A rekao je Veki', i Nadr i Ebu Davud (sva trojica su rekla pričajući oni) od Šubeta, od Seida, od njegovoga oca, od njegovoga djeda, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. Predao je njega (taj hadis) Džerir, sin Abdulhamida, od Šejbanije, od Ebu Burdeta.

PRIČAO MI JE Abas, sin Velida, - on je Nersija -, pričao nam je Abdulvahid od Ejuba, sina Aiza, pričao nam je Kajs, sin Muslima, rekao je: čuo sam Tarika, sina Šihaba, (da) govori: pričao mi je Ebu Musa Ešarija, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Poslao je mene poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ka zemlji moga naroda. Pa sam došao (jedanput iz Jemena u Meku), a poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (bio) je postavljajući na koljena deve u Ebtahu (u mekanskoj dolini, tj. a Božiji poslanik a.s. je odsjeo u mekanskoj dolini), pa je rekao:

"Je si li hodočastio (obavio hadž), o Abdullahe, sine Kajsa?" Rekao sam: "Da, o poslaniče Allaha."

("Je si li hodočastio?" To ovdje znači: "Je si li došao ovamo kao hodočasnik, hadžija? Je si li na određenom mjestu odlučio da ćeš da izvršiš hodočašće, hadž? Je si li to nijet učinio?")

Rekao je: "Kako si rekao (prilikom nijeta, odluke)?" Rekao je: Rekao sam:

"Dvoodazov Tebi (Uzvišeni Bože)! Povikivanjem (to povikujem) kao povikivanje tvoje (o Muhamede)." Rekao je: "Pa da li si tjerao (potjerao, gonio) sa tobom (sa sobom) žrtvenu životinju (kakvu)?" Rekao sam: "Nisam potjerao (nikakve žrtvene životinje)." Rekao je: "Pa ophodi okolo (oko) Kabe (izvrši tavaf), i trči između Safe i Merve, zatim se riješi (stege hodočašća)." Pa sam učinio (tako), čak je počesljala (iščesljala) mene (jedna) žena od žena Kajsovića. I ostali smo s tim (tj. na tom postupanju, postupku sve) dok se je postavio (dok je postavljen) halifom Umer (koji taj postupak ukide i zavede drugi na osnovu nekih svojih dokaza i argumenata).

PRIČAO MI JE Hiban, izvjestio nas je Abdullah od Zekerija-a, sina Ishaka, od Jahja-a, sina Abdullaha sina Sajfije, od Ebu Mabeda, slobodnjaka Ibnu Abasa (Ibnu Abasovoga), od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Muazu, sinu Džebel, kada je poslao njega ka Jemenu:

"Zaista ti ćeš doći (jednome) narodu od pripadnika (sljedbenika) Knjige (Biblije). Pa kada si došao (kada dođeš) njima, pa pozovi ih ka (tome) da svjedoče da nema božanstva osim Allah (osim Allaha) i da je Muhamed poslanik Allaha. Pa ako su se oni pokorili tebi u tome, pa izvjesti ih da je Allah već uzakonio (propisao obavezno) njima pet molitava (molitvi) u svakom danu i noći. Pa ako su se oni pokorili (ako se pokore) tebi u tome, pa izvjesti ih da je Allah već uzakonio na vas (tj. vama jednu obavezu) milostinju (koja) se uzima od njihovih imućnih (bogatih), pa se vraća na njihove siromašne (tj. daje se ta milostinja-zekat njihovim siromašnima). Pa ako su se oni pokorili (ako se oni pokore) tebi u tome, pa čuvaj se plemenitih (grla stoke od) njihovih imanja (tj. ne uzimaj od imućnih za siromahe, za sirotinju, za siromašne onu najplemenitiju rasu koja je ostavljena za priplod, nego srednju vrstu grla stoke). I čuvaj se molitve (tužbe, tj. kletve onoga) kome je učinjeno

nasilje (obespravljeno; ili: onoga kome je učinjeno nasilje, nepravda od tvoje strane), pa (tj. jer) zaista on je (takav da) nije (nema) između njega i između Allaha (nikakvoga) zastora."

Rekao je Ebu Abdullah: "Tavveat", i "taat" i "etaat" je (jedan) jezik (tj. sve tri riječi znače isto: pokorila se je, povela se je za nečim). "Tiatu", i "tuatu", i "eta'tu": pokorio sam se (poveo sam se za nečim).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete od Habiba, sina Ebu Sabita, od Seida, sina Džubejra, od Amra, sina Mejmuna, da je Muaz, bio zadovoljan Allah od njega, pošto je došao (u) Jemen, klanjao je sa njima jutarnju molitvu (sabah), pa je čitao (tj. pročitao, proučio u molitvi ajet u kojem stoji i ovo):

"..... i uzeo je sebi Allah Ibrahima (Avrama kao iskrenoga) prijatelja." Pa je rekao (jedan) čovjek od (toga) naroda: "Zaista već se je ustalilo oko majke Ibrahima (tj. Veselo je oko, vesele su oči majke Ibrahimove)." Povećao je Muaz od Šubeta, od Habiba, od Seida, od Amra da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, poslao Muaza k Jemenu (u Jemen), pa je čitao (pročitao, proučio) Muaz u molitvi jutra suru (poglavlje iz Kur'ana zvano) Nisa'. Pa pošto je rekao (tj. pročitao):

"..... i uzeo je sebi Allah Ibrahima (kao) prijatelja.", rekao je (jedan) čovjek ozadi njega (iza njega, iza njegovih leđa):

"Ustalilo se je (tj. Sretno, veselo je) oko majke Ibrahima."

(Veli se da: "karret ajnu" znači doslovno: ohladilo se je oko, ohladila se je suza oka..... - a tako se rekne kada se čovjek raduje i veseli zbog nečega, jer su suze od radosti hladne, a suze od i zbog žalosti su vruće, vruće.)